

" וויס "

השם עוז מלבד בעתו, עבתי קנאים וויס, אפואים פשוט
תוך פניה עזרה שגם השם: " וויס "

הוא חי בקרבנו. תמינתו תלויה על יקוי עיני המטה
במבטו מוסג הסוד, כאלו ופז. ובסוף בתמינה אחרת
עוזף הוא על הצחם, תמיד, מלא שאווה כשתיק שפיק על פניו.
מבט הוא באדם, בשתיקה שלא תפוע עיניו.

" נר שני לכה עם הנני שלק, נוגרת רק צל
אמסה בעולם " כתב בתקופת המהמה אבאל סאל השורה
הזו הציג מציאותו בשהיה מכא הובא לידעתו.

וויס קרה, " וויס " כל כך אהבתי אותו, קשה
להאמין שהכרזה היא עזר,
וויס אהב את החיים, בניצן שאק לפתח, התחיל לכתוב
שירים הקיט אתם בסיים שיר אתם לפני החכה
השכים עם שתי עטרה רבה על טיקטור, כל
לחומק בין הממטרות, עם בעדי עבודה נאל
חיים בול משטה בעולם שמו' טוב. מלא בתחילת

איתקאל העולם. באכן, שיוני נשאים אותו אל
תבנים בשפה הקרה, עיני התעלה, אל אש שכחה, אל
אלך נשמע שפיות, מבל. דלת שיהיו הם מציאות

כוגרת מימי אמותי

שירי אלכסנדר שאלאח

למדת שוב לזו אלפאש בדין
אלק החסון לא אלהי נוצר בפני
קרבן לזו אשתא אש
אחפש, לזו אחש. אחפש אלק קרים
חלים צעירים עם באתה אלצומא
אחפש חייק השוכה התחום
אבנין לזו אלק שוב אש
הוא היה יק חלים לתקן
אפרה ביום הטובים
אשתא אלהי תרטי

אמר

יוסי בריברם ז"ל

"אחת, שתיים, שלוש ארבע, נשמעה צעקתו של הרס"פ. "בואו הנה להרים את העוקב." תפסנו ארבעה חבריה את העוקב, צעקת "הי-הופ...". לא זו. "הי-הופ...". לא זו. בפעם השלישית שהעוקב לא זו ידעו כולם - הפתרון הוא בריברם. בריברם היה מגיע, מוריד את החולצה מניח שתי ידיים שריריות על העוקב, מצמצם את עיניו עד למינימום, מתכופף ומרים את העוקב לקול צחוקם של חבריו, כאילו היה ריק. לאחר הביצוע היה מנקה יד ביד, מחיך חיוך מלא "ריטמינים", מבקש סיגרה, מרביץ שאיפה, מסתכל עליך, ואחר כך חוזר לעבודתו כשהוא משאיר את חבריו לספר חיות.

כזה היה "הוגו". הוא היה מה שנקרא "ביריון קסקסים". היה יורד ל-120 שכיבות שמיכה, ללא כל קושי. אף אחד לא היה מסוגל לעמוד מולו ולדחוף אותו. תמיד היינו מבקשים ממנו להדגים על ביריון אחר שמצאנו אך הוא מצליח לדחוף אותו. הוא היה מתכופף מעט, ומתחיל ללכת קדימה מבלי שחברו יוכל לעצור אותו. "במסעות פצועים" הוא היה מרים פצועים מכל הגדלים. היה סוחב ארגוני תחמושת עד שטח האימונים ללא כל מאמץ. כאשר היינו מתעכבים כדי להחליף את ארגוני התחמושת בין החבריה והמכ"ם היו צועקים עלינו שאנחנו לא זויים, היית יכול לראות את "הוגו" בא, מזוז את כולם מהתחמושת, שם על הכתף, והולך עם הארגו עד לשטח, ללא כל מאמץ.

בריברם היה חזק, אך לא אלים. אף פעם לא היכה אחד מאתנו, למרות שלפעמים היו מרגיזים אותו. היה לו חיוך שאומר הכל. כשביקש סיגריה וקיבל אותה לא היה אומר תודה. מספיק היה לראות את החיוך שלו שחשף שתי שורות שיניים צחורות. את יוסי אני זוכר עוד מתחילת הטירונות בגלל צורתו המיוחדת: גמוך, ובריון. כולם אהבו אותו כולל המפקדים. הם רצו להפוך אותו לחייל טוב, בעל כושר טוב, ולכן הריצו אותו יותר מכל אחד, והקפידו אצלו על דברים קטנים. יוסי לא הבין למה "יורדים" דווקא עליו, ותמיד היה צורך להסביר לו שרק רוצים את טובתו ואין משהו נגדו אישית. זו אולי הסיבה שיוסי נקשר אל אילן גרוף ואלי. הסברנו לו את המצב ואהבנו את חיוכו.

יוסי שאף להיות חייל טוב. אחרי כל ביצוע היה שואל אותנו אם זה בסדר. וכשהיינו מתבדחים

קצת ואומרים לו שלא היה טוב, מיד רצה לדעת למה, ואיך אפשר לתקן, וכשאמרנו לו שהיה טוב, מיד היה נרגע ומחייך. החייוך הזה אומר הכל. זה היה "תודה, הבנתי". יוסי לא היה מסיים משפט במילים. היה מסיים משפט בחייוך. הוא רצה להלחם. כשיצא הביתה בשבת, בנערך, ולא מצא אותנו, מיהר לחפש אותנו בדרום, ועוד באותו ערב הגיע אלינו. שם הוא נשבע שילחם למען הארץ הזאת ולמען חבריו. הוא אמר לנו שאם יפול מישהו מחבריו, הוא יעשה הכל כדי לגאול את דמו. יוסי נפל כשרצה לגאול את דם חבריו. מתפלל אני שנפילתו זו של יוסי תקרב את השלום, וגאולת דמו לא בחרב תקום, כי אם בשלום. יהי זכרו ברוך.

מיכה שלי

יוסילה'

"יוסילה", ילד שמנמן חיכן ושובב. כרוך אחרי אבא, איתו מסתובב בין העגבניות, ונרטב ממטרות. בערב חזר "שלומפר", מלוכלך, רק צעקות ומהומה יכניסו אותו למקלחת. בתיכון, בבית הספר החקלאי "נחלת יהודה", בלט בשטח החברה והעבודה. על יוסי נאמר שם: "אינשטיין הוא לא יהיה, אולם אופיו והיותו בעל לב רחב שקולים כנגד הכל."

בתקופה זו התחיל להתבלט בשירים שחיבר ושר. שירים שחשפו את רגישותו לנעשה סביבו ולזולת. גם שם, העבודה היתה חלק בלתי נפרד מעולמו. היכן מוצאים את יוסי? בבגדי עבודה מפוזר קש לפרות, או במוסך מנסה להתניע איזה טרקטור סרבן. (קיבל פרס חינוך מצטיין בעבודה.)

ליוסי תמיד היה אכפת, להצלית, להספיק ולהשיג על אף הכל. גם אם אין תקציב בבית לקנות מרסס, יוסי בונה מרסס כמו ידיו. ואם בבוקר חייבים לצאת מוקדם לרסס, יוסי כבר יהיה שם בזמן על הטרקטור. תמיד מרגיע ואופטימי: "אבא, תראה איך שהשטח שלנו יהיה היפה ביותר." אם יש בעיות אצל השכנים, ואין מי שיחרוש, "יוסיניו" הוא הכתובת. ואם חסר איזשהו חלק למקלטרת, אפשר בלי בעיות "לקחת" משכן. אצלו שלט הכלל "שלי, הוא שלכם. ושלכם הוא שלי." וכשמתגיסים לצבא, כמובן שמתנדבים לצנחנים. "אני רוצה להיות קרבי." מושפע ממצעם של הצנחנים. "כן, גם אני רוצה להראות להם..." חייל תמים המושיט יד שלום ורעות לפועל הערבי, איתו משוחח וצוחק... וכשהוא בחופשה בבית, כולו לרשות המשפחה. יוסי צריך לזרוע. יוסי נוסעים לדקלה? יוסי בוא ניסע לסרט! תמיד נכון לכל. חי ותוסס ורענן. מעולם לא סירב, גם אם הכל דוחק. תמיד הוא מקדם את הבא לקראתו בחייוך רחב וטוב. כן. הוא חי, ויחיה לנצח בעולם של חלומות. וזהי ארצו, שבה אין מלחמות...

משיריו של יוסי

ארץ החלומות
זוהי ארץ החלומות
כל איש ירצה בה להיות
ארץ שאין בה מלחמות
ארץ הנשמות השלוות
ואין איש יודע היכן היא
נמצאת

אין איש יודע כיצד
היא נראית
ארץ של החלומות.
פתוחה היא לכל אדם ואיש
ברוח ומנעול אין בה בעיר
שלוה היא מכל אויב וצר
ארץ החלומות
וכל איש ימצא שם את חלומו
כל איש יביט על תקותו
יביט הוא על ארצו
ארץ החלומות.

לחוש בכותל שהיה חלום ולומר אמן

עליך שכלתי אחי עליך נפלו בניך
על כותל רוח בדמים
על אבן קדושה אלוהים
רציתי רק בך ציון עירי
בך חשקה נפשי ליבי
חדל מלפעולם, רציתי רק בך ציון.
כי בך נושבה נפשי אם מיניקתי
שמעי תפילות בניך הקוראים
ממעמקי נסתרים, ראי אותם נופלים
וכורעים ובוכים
כי חלום לנשק רגבי אדמתם
להפיל דמעה בעפר קודשך
לחוש בכתלך שהיה חלום ולומר שלום

אני זוכר את הימים

אני זוכר את הימים בתעלה
בבוקר תאיר עוד המנורה
עיר רפאים או אנדה?
כדור תעזה יקרע את הדממה.
והוא זכור את התעלה
קוראים לזה מן מלחמה.

זוכר אני, את אותו הקרב
ראיתי כי הכל נגמרה,
אותו רחוב, אותה סמטא,
אותו חלון, אותה פרצה.
אני זוכר את הימים,
כיצד הם נשכחים,
כיצד תלחש אדמה:
"פה נפל חברך."

וכשתמו הכדורים,
רבים היו הנופלים,
נדמה לי כי כולם הולכים,
לבד נותרתי בין אחים.
אני זוכר את הימים,
כיצד הם נשכחים,
כיצד תלחש אדמה:
"פה נפל חברך!"

אני זוכר את הימים
שלחמנו בין כדורים
אותו אש, אותו הקרב
אותה עת שחבר נפל.
אני זוכר את הימים
כיצד הם נשכחים
כיצד תלחש אדמה:
"פה נפל חברך."
יוסי בריברם

אם שכולה

את פעימות המוות אני זוכרת
בני אני זוכרת,
כאחות טרוף אנוכי
ואיך אשלוט ברוחי?
צעיד היה רק נולד
מדוע נפל? אכזר הגורל!
את מכתבי התנחומים
איני רוצה
השיבו את בני חזרה...

אלו!

הוא רואה
את מסתרי האדם
את דפיקות לבן
ואהבתך גם
הוא פתח דרכך
במחשכי עד
זהו אלי
אלי לעד.